

VALMIERAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBA

VALMIERAS VIESTURA VIDUSSKOLA

Reģistrācijas Nr.LV90000043403, juridiskā adrese: Lāčplēša iela 2, Valmiera, LV-4201

Izglītības iestādes reģistrācijas Nr.2513900631, iestādes adrese: Viestura aleja 3, Valmiera, LV 4202
Tālrunis 64222436, kanceleja 64207587, fakss 64207592, e-pasts: vvv@valmiera.edu.lv, www.valmiera.lv

APSTIPRINU:

Valmieras Viestura vidusskolas
direktora p.i. U.Jansons

Ar grozījumiem 15.01.2015.

Kārtība par rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo.

*Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72.panta pirmās daļas 2.punktu
Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumu Nr.1338
„Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo
drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 6.5. apakšpunktu*

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Kārtības par Viestura vidusskolas (turpmāk - izglītības iestāde) vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – kārtība) mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo (mobings), radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.
- 1.2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem. Kārtībā arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi.
- 1.3. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008.gada 8.oktobra metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starp- institucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo.
- 1.4. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvis izglītības iestādes darbinieks ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt bērna turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes vadītāja.

- 1.5. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
- 1.6. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.
- 1.7. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

2. Konflikti starp izglītojamajiem

- 2.1. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
  - 2.1.1. Jebkurš darbinieks, kurš konstatējis konfliktu starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, nekavējoties ziņo klases audzinātājam vai izglītības iestādes vadītājam, vai sociālajam pedagogam par konstatēto konflikta situāciju.
  - 2.1.2. Ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību veselību vai dzīvību, vadītājs nodrošina izglītojamajam mācības citā telpā sociālā pedagoga, izglītības psihologa vai cita pedagoga klātbūtnē. Vadītājs rakstiski (papīra vai elektroniska dokumenta formā) nosūta izglītojamā vecākiem informāciju par izglītojamā uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar izglītības iestādi.
  - 2.1.3. Izvērtējot situāciju, klases audzinātājs, izglītības iestādes vadītājs vai sociālais pedagogs telefoniski informē par situāciju izglītojamā vecākus;
  - 2.1.4. Klases audzinātājs veic ierakstu klases E-žurnālā par notikušo konfliktu; izvērtējot situāciju, izglītības iestādes vadītājs ar izglītojamā vecākiem tiekas klātienē;
  - 2.1.5. Izvērtējot konfliktsituāciju, izglītības iestādes vadītājs var lūgt izglītojamā vecākus ar izglītojamo konkrētajā dienā veikt audzinošas pārrunas vai izmantot skolas psihologa vai cita atbalsta personāla palīdzību;
- 2.2. Ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu izglītības iestādes vadītājam, tālāk izglītības iestādes vadītājam lemjot par sociālā pedagoga, psihologa, medmāsas vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai;
- 2.3. Pamatojoties uz klases audzinātāja rakstisko iesniegumu, izglītības iestādes vadītājs aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt, ja nepieciešams vadītājam ir tiesības pieaicināt nepieciešamos speciālistus, lai nodrošinātu uzlabojumus izglītojamā uzvedībā un mācībās;
- 2.4. Ja izglītojamā vecāki atsakās risināt konfliktsituāciju, ignorē klases audzinātāju un skolas administrāciju, vai arī izglītojamā uzvedība neuzlabojas, skolas administrācija informē konkrēto pašvaldību.

3. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

- 3.1. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

- 3.2. Pedagoģs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes vadītāja ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;
  - 3.3. Izglītības iestādes vadītājs sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās;
  - 3.4. Izglītības iestādes vadītājs organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagoģu, psiholoģu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.
- 4. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagoģu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamo informējis savus vecākus un vecāki pedagoģa vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:**
- 4.1. izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagoģu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;
  - 4.2. ja vecāki ar pedagoģu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:
    - 4.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;
    - 4.2.2. izglītības iestāde pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagoģam vai izglītības iestādes darbiniekam;
    - 4.2.3. izglītības iestāde uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz 1 pedagoģu pārstāvis un 1 atbalsta darbinieks;
    - 4.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagoģu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;
    - 4.2.5. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes vadītājam ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens) vai atstādināt darbinieku no darba;
    - 4.2.6. ja netiek konstatēta pedagoģa vai atbalsta darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.
- 5. Izglītojamo bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi**
- Gadījumos, kad izglītojamo bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, izglītības iestāde veic šādas darbības:
- 5.1. klases audzinātājs sazinās ar vecākiem, lai noskaidrotu skolas kavējumu cēloni.
  - 5.2. kad bērns ierodas skolā, klases audzinātājs uzklausā bērna viedokli par situāciju.
  - 5.3. klases audzinātājs sadarbībā ar citiem skolas pedagoģiem veic skolēna novērošanu klasē.
  - 5.4. situācijas, par kurām klases audzinātājam nekavējoties jāziņo sociālajam pedagoģam un izglītības iestādes vadītājam:

- 5.4.1. aizdomas, ka bērns cieš no emocionālas, fiziskas vai seksuālas vardarbības;
  - 5.4.2. saņemta informācija, ka bērns nav nakšņojis mājās,
  - 5.4.3. klases audzinātājs pamanījis, ka bērna uzvedība izmainījusies (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, bērns noslēdzies sevī, ir drūms),
  - 5.4.4. klases audzinātājs pamanījis, ka bērnam nav sezonai piemērots apģērbs, mācību līdzekļi, vai arī bērns nav ēdis.
- 5.5. Ja vecāki par problēmsituāciju ir informēti gan mutiski, gan rakstiski (sagatavojot oficiālu vēstuli), bet neattaisnotie kavējumi turpinās, klases audzinātājs nedēļas laikā informē skolas sociālo pedagogu un izglītības iestādes vadītāju.
  - 5.6. Sociālais pedagogs sadarbībā ar izglītības iestādes atbalsta personālu, klases audzinātāju un vecākiem analizē bērna neattaisnoto kavējumu cēloņus izmantojot gan skolēnu rakstveida paskaidrojumus, gan anketēšanu, gan individuālas sarunas, var veikt arī mājas apmeklējumus.
  - 5.7. Darba gaitā ir jāizvērtē vairāki iespējamie problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:
    - 5.7.1. problēmu izglītības iestādē;
    - 5.7.2. bērna individuālo situāciju (veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas jeb pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi, u.c.);
    - 5.7.3. problēmām ģimenē.
  - 5.8. Pēc informācijas apkopošanas tā tiek nodota izglītības iestādes vadītājam, kurš tālāk lemj par saziņu ar izglītojamā vecākiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības iestāžu piesaisti situācijas noregulēšanai.